

UZASADNIENIE

Na podstawie całokształtu okoliczności ujawnionych w toku rozprawy Sąd ustalił następujący stan faktyczny:

M. Ż. pełnił funkcję Prezesa Zarządu (...) Spółki z ograniczoną odpowiedzialnością z siedzibą w W.. Spółka prowadziła działalność gospodarczą związaną z grami losowymi i zakładami wzajemnymi. Spółka działała na obszarze województwa (...).

(wyciąg z KRS – k. 37-43, k. 219-222, wyciąg z GUS – k. 44-45, k. 222v-223, oświadczenie M. Ż. – k. 32)

W dniu 22 kwietnia 2015 roku M. Ż. w imieniu Spółki jako korzystający podpisał umowę leasingu operacyjnego z Bankiem (...) z siedzibą w P. jako finansującym. W imieniu Banku umowę podpisała A. W., doradca leasingowy. Przedmiotem umowy leasingu był pojazd marki F. (...) o numerze rejestracyjnym (...), wyprodukowany w 2014 roku. Podmiotem odpowiedzialnym za dostarczenie pojazdu korzystającemu była z kolei (...) Sp. z o.o. z siedzibą w R.. Zgodnie z postanowieniami umowy (§ 1) korzystający zobowiązał się do wpłacenia na rzecz finansującego kwoty 6.980,00 zł. Wartość ofertowa pojazdu wyniosła z kolei 56.747,97 zł. Umowa zawarta została na tzw. okres podstawowy, tj. okres 36 miesięcy liczonych od dnia jej zawarcia (tj. od dnia 22 kwietnia 2015 r.), przy czym całkowity okres jej obowiązywania nie mógł być dłuższy niż 39 miesięcy. Korzystający zobowiązał się do płacenia co miesięcznych opłat leasingowych w terminach i wysokości wskazanej w Preliminarzu opłat. Oprócz postanowień umowy, strony związane były postanowieniami Ogólnych warunków umowy leasingu (OWUL). Zgodnie z ww. zapisami korzystający nie mógł bez zgody finansującego oddawać przedmiotu leasingu osobie trzeciej do używania na podstawie jakiegokolwiek stosunku prawnego, pod rygorem rozwiązania umowy i zastosowania konsekwencji przewidzianych w postanowieniach OWUL (rozdział III, pkt. 3.4 umowy). Korzystający mógł używać pojazdu marki F. poza obszarem Polski, pod warunkiem wykupienia pełnego ubezpieczenia ww. samochodu od uszkodzeń i utraty (w tym kradzieży) poza granicami RP (rozdział III, pkt. 3.5 umowy). Pojazd będący przedmiotem umowy leasingu nabyty został przez (...) S.A. od (...) Sp. z o.o. z siedzibą w R. w dniu 27 kwietnia 2015 roku. M. Ż. uiszczał co miesięczne opłaty leasingowe do lutego 2016 roku, większość z nich wpłacając w terminie, a pozostałe z nieznacznym opóźnieniem. Zaprzestał jednak samowolnie spłacania tych rat po dniu 29 lutego 2016 roku.

(umowa leasingu operacyjnego wraz z załącznikami – k. 17-22, 24-36, 213v-218, 224v-225, 260-264, pisma z (...) S.A. – k. 257-259)

W dniu 28 maja 2015 roku funkcjonariusze hiszpańskiej Policji zatrzymali do kontroli na terenie tego kraju, na autostradzie w okręgu miasta S. (W.) R. W., R. S. i T. N.. Zatrzymani poruszali się akurat w/w (...) o numerze rejestracyjnym (...) i byli podejrzani o przemyt narkotyków. Po ich zatrzymaniu pojazd marki F. (...) przekazany został do dyspozycji hiszpańskich organów prowadzących postępowanie karne. W rezultacie R. S., T. N. i R. W. zostali skazani wyrokiem nr 515/2015 Sądu Karnego w Walencji (nakaz karny) z dnia 4 grudnia 2015 roku. Prowadzone w toku postępowania czynności wykazały, że podmiotem figurującym jako właściciel pojazdu był RenCar, a zatrzymani mężczyźni wynajęli ten pojazd. Po uprawomocnieniu się ww. wyroku Sąd w Walencji wydał postanowienie o jego wykonaniu i w rezultacie wystąpił z wnioskiem do Sądu Okręgowego w Gliwicach o pomoc prawną. W uzasadnieniu wniosku wskazał na zasadność zwrócenia się do RenCar, tj. podmiotu figurującego w aktach sprawy jako właściciela pojazdu marki F. (...) i poinformowania pracowników tej spółki o konieczności stawienia się w Sądzie lub przekazania informacji dotyczących pojazdu, w celu jego odebrania. Brak ww. czynności w terminie 30 dni liczonych od dnia 22 grudnia 2015, skutkować miał przejęciem pojazdu przez państwo hiszpańskie (Królestwo Hiszpanii).

(wniosek – k. 309-311, nakaz – k. 229-230)

W odpowiedzi na powyższe w piśmie, datowanym na dzień 26 lutego 2016 roku przedstawiciel RenCar wskazał, że Spółka nie jest już właścicielem pojazdu marki F. (...), który w dniu 27 kwietnia 2015 roku sprzedany został na rzecz (...) S.A. z siedzibą w W..

(odpowiedź R. C. na pismo z Sądu – k. 228)

W dniu 26 lutego 2016 roku RenCar za pośrednictwem doradcy leasingowego i pracownika (...) S.A., A. W., powiadomiła Bank o zatrzymaniu pojazdu marki F. (...) przez organy prowadzące postępowanie zakończone wyrokiem wydanym przez Sąd w Walencji. W tym samym dniu A. W. zgodnie z wytycznymi uzyskanymi od osób decyzyjnych z (...) S.A. wysłała wiadomość mailową do M. Ż. wraz pismem Sądu w Walencji (adresowanym do RenCar). Zobowiązała M. Ż. do zapoznania się z treścią załączonego pisma i poinformowania ją o dalszym postępowaniu w sprawie.

(wiadomość mailowa – k. 308-308v, pismo z (...) k. 303)

W związku z brakiem odpowiedzi od M. Ż., (...) wszczął procedurę windykacyjną, udzielając upoważnienia do prowadzenia postępowania (...) S.A. Pracownik ww. podmiotu, J. W. pismem zatytułowanym „wezwanie do okazania przedmiotu umowy (...) z dnia 22 kwietnia 2015r.” wezwała M. Ż. do okazania przedmiotu leasingu, wskazując, że powinno to nastąpić nie później niż do dnia 20 maja 2016 roku. Mężczyzna poinformowany został również o tym, iż brak dokonania ww. czynności, skutkować może realizacją innych uprawnień wynikających z umowy leasingu, włącznie z jej rozwiązaniem. (...) S.A. będzie również uprawniony do żądania od M. Ż. dodatkowych kwot należnych z tego tytułu zgodnie z postanowieniami umowy leasingu. W związku z powyższym M. Ż. złożył pod w/w pismem w dniu 18 maja 2016r. pisemne oświadczenie, w którym zobowiązał się do okazania pojazdu marki F. (...), stanowiącego przedmiot umowy leasingu. Złożył również oświadczenie, zobowiązując się do zapłaty kwoty zaległości wynikających z umowy i kosztów windykacji w łącznej wysokości 9 084,63 zł oraz do okazania przedmiotu leasingu w nieprzekraczalnym terminie do dnia 24 maja 2016r. M. Ż. pisemnie zobowiązał się również, że w braku całkowitej spłaty ww. kwoty lub nie okazania przedmiotu umowy leasingu w dniu 25 maja 2016 roku wydać pojazd Bankowi. Prezes Zarządu R. podpisał też oświadczenie, w którym wskazał że pojazd, będący przedmiotem umowy znajduje się terenie Hiszpanii.

(wezwanie do okazania przedmiotu umowy – k. 14, oświadczenia – k. 13)

Dopiero po upływie około połowy roku od otrzymania z RenCar informacji o zatrzymaniu pojazdu w ramach postępowania karnego w W., tj. pismem z dnia 31 sierpnia 2016 r. (...) S.A. zwrócił się do Sądu Karnego nr 5 w W. o wydanie pojazdu, akcentując, iż jest jego właścicielem, a spółka (...) - jedynie była uprawniona do korzystania z tego pojazdu w ramach umowy leasingu. Bank załączył dokumenty, świadczące o powyższym, tj. umowę leasingu, fakturę potwierdzającą jego zakup, dowód rejestracyjny oraz kartę pojazdu. W piśmie zaznaczono, że z uwagi na prawo własności pojazdu, wydanie samochodu może nastąpić jedynie na rzecz Banku.

(oświadczenie – k. 312)

M. Ż. mimo złożonych oświadczeń nie uregulował wszystkich należności wynikających z umowy leasingu i nie był w stanie ani okazać ani wydać pojazdu, gdyż od dnia 28 maja 2015r. nim nie dysponował. W dokumentacji zgromadzonej przez Sąd w Walencji nie figurował on jako osoba, której przysługuje prawo do użytkowania pojazdu marki F. (...). Z związku z tym nie miał możliwości odebrania auta, zajętego przez organy Królestwa Hiszpanii.

W dniu 6 czerwca 2016 roku Bank (...) S.A. rozwiązał w trybie natychmiastowym umowę leasingu, informując M. Ż., że rozwiązanie nastąpi z dniem doręczenia mu ww. pisma. Ponadto Bank, pomimo wiedzy, że pojazd został zatrzymany przez Sąd w Hiszpanii, wezwał mężczyznę do wydania (zwrotu) przedmiotu umowy leasingu, tj. pojazdu marki F. (...) (przewłaszczenia na zabezpieczenie), dodając że wydanie tego przedmiotu powinno nastąpić w dniu doręczenia pisma na adres (...) sp. z o.o. M. Ż. odebrał pismo w dniu 21 czerwca 2016 roku.

(oświadczenie – k. 9-10, potwierdzenie doręczenia – k. 11)

Bank nie uzyskał odpowiedzi Sądu Karnego w Walencji na pismo dotyczące możliwości odbioru pojazdu marki F. (...). Sąd ponownie wystawił zapytanie w tej sprawie do tego sądu.

(pismo z (...) S.A. – k. 384)

Powyższy stan faktyczny Sąd ustalił na podstawie: zeznań świadków: A. D. (k. 1v-2, k. 234-235), A. W. (k. 375v – 376), J. S. (k. 281v) i uzupełniająco na podstawie wyjaśnień oskarżonego M. Ż. (k. 55-56, k. 204) oraz w oparciu o dowody z dokumentów: rozwiązania umowy leasingu z potwierdzeniem odbioru (k. 9-12, k. 265 - 265v), oświadczenia oskarżonego (k. 13, k. 266), wezwania do okazania przedmiotu umowy (k. 14), kart umowy (k. 15-16, k. 213), faktury (k. 23, k. 223v), umowy leasingu operacyjnego wraz z załącznikami (k. 17-22, k. 24-36, k. 213v-218v, k. 224-225v, k. 260-264), wyciągów z KRS (k. 37 - 43, k. 219-222, k. 305 - 307), wyciągów z GUS (k. 44 - 45, k. 222v - 223), dowodu rejestracyjnego (k. 46, k. 226), kart karnych (k. 61 - 62, k. 89 - 89v, k. 325 - 327, k. 342 - 344), dokumentacji medycznej dotyczącej oskarżonego (k. 98 - 117, k. 132, k. 145), opinii sądowo - psychiatrycznej (k. 189 - 194), informacji z Sądu Rejonowego w Gliwicach (k. 209), pisma z RenCar wraz z nakazem Sądu Karnego w Walencji (k. 227-232v, k. 245), pisma z (...) z załącznikami (k. 257-259, k. 303-304, k. 384-385v), korespondencji e-mail (k. 308-308v), wniosku o pomoc sądowa w sprawie karnej z załącznikami (k. 309-315), ogólnych warunków umowy leasingu (k. 388-390).

M. Ż. został oskarżony o to, że w dniu 20 maja 2016 r. w W., będąc prezesem zarządu w firmie (...) sp. z o.o. z siedzibą w W. przywłaszczył powierzone mu na podstawie umowy leasingu nr (...) z dnia 22 kwietnia 2015 r. mienie w postaci samochodu marki F. (...) o nr rej. (...) o wartości ok. 80 000 złotych, w ten sposób, że mimo posiadanej wiedzy o wypowiedzeniu umowy leasingowej, skutkującym obowiązkiem zwrotu pojazdu nie zwrócił go, ani nie dokonał spłaty całkowitego zadłużenia, czym działał na szkodę Banku (...) z siedzibą w W.

tj. o przestępstwo z art. 284 § 2 k.k.

Oskarżony w postępowaniu przygotowawczym nie przyznał się do zarzucanego mu czynu i odmówił składania wyjaśnień (k. 55-56). M. Ż. wskazał jednak, że pojazd będący przedmiotem leasingu obecnie znajduje się w W., odmawiając odpowiedzi na pytanie w jaki sposób znalazł się on w ww. mieście. Oskarżony przed sądem także odmówił wyjaśnień i podtrzymał swoje stanowisko (k. 204).

Sąd zważył, co następuje.

Całościowa analiza dowodów przeprowadzonych w toku przewodu sądowego na rozprawie głównej zezwalała na stwierdzenie, że zachowanie M. Ż. nie wypełniło znamiona zarzucanego mu czynu.

Oskarżony szczerze dwukrotnie zanegował swoją winę w popełnieniu czynu z art. 284 § 2 k.k., co zachowuje korelację z pozostałym zgromadzonym materiałem dowodowym.

Na sprawstwo oskarżonego w żadnej mierze nie wskazują zeznania świadków, w tym A. D. (k. 1v - 2, k. 235), pracownika Banku (...), który złożył zawiadomienie o popełnieniu przestępstwa przez oskarżonego, a który zajmował się kontaktami z ramienia banku z klientami, którzy mieli problemy z wywiązywaniem się z umów, czyli takimi jak oskarżony. Świadek podał m.in., że ostatecznie oskarżony wezwany został do wydania przedmiotu leasingu pismem, które odebrał on w dniu 21 czerwca 2016 roku. A. D. potwierdził również treść złożonych przez M. Ż. oświadczeń, w których oskarżony zobowiązał się do spłaty zadłużenia, wskazując również, że pojazd będący przedmiotem umowy leasingu znajduje się w Hiszpanii. M. Ż. nie zrealizował jednak tych oświadczeń wobec Banku. Na rozprawie A. D. dodał (k. 234-235), że prawdopodobnie pracownik Spółki, której Prezesem był oskarżony, pojechał samochodem marki F. (...) do Hiszpanii. O tym, że pojazd znajduje się w Hiszpanii dowiedział się bowiem od oskarżonego. Zdaniem świadka, gdyby samochód zatrzymany został w innym kraju, to miałby on wiedzę o powyższej okoliczności od przełożonych. Pracownik Banku dodał, że sporządzał dokumenty dotyczące postępowania windykacyjnego dotyczące oskarżonego. Wskazał również na zasadę, iż w sytuacji zatrzymania pojazdu na terenie innego kraju Unii Europejskiej

jest zawiadamiany o tym właściciel pojazdu, tj. w tym wypadku Bank. Zdaniem A. D. niemożliwe było to aby w dowodzie rejestracyjnym pojazdu w 2015 roku jako właściciel pojazdu figurowała Spółka (...).

A. D. opisał rzeczowo zagadnienia związane z procedurą windykacyjną wdrożoną w związku z niewywiązaniem się M. Ż. z zawartej umowy. Z jego zeznań przebijała jednocześnie niewiedza o aktualnej lokalizacji pojazdu pomimo tego, że bank już takimi informacjami dysponował. Zeznania świadka znalazły potwierdzenie w pozostałym materiale dowodowym, zwłaszcza zgromadzonej dokumentacji, a Sąd uznał, że świadek jako osoba obca dla oskarżonego M. Ż., nie miałby żadnego interesu w zeznawaniu nieprawdy.

Z zeznań świadka nie wynika, by oskarżony dopuścił się popełnienia zarzucanego mu czynu zabronionego. A. D. zeznał bowiem jedynie, że M. Ż. nie wywiązał się z postanowień zawartej umowy leasingu. Powyższa okoliczność nie świadczy natomiast o popełnieniu przestępstwa z art. 284 § 2 k.k.

Analogiczne pozostawały zeznania A. W. zatrudnionej jako doradca leasingowy w (...) S.A. Świadek zeznała, że zgodnie z obowiązującymi procedurami po otrzymaniu od Spółki (...) pisma z Sądu w Walencji, skontaktowała się z odpowiednią komórką Banku, próbowała też bezskutecznie nawiązać kontakt z M. Ż.. Świadek wskazała ponadto, że w związku z informacją zawartą w piśmie oskarżony jako klient powinien skontaktować się ze świadkiem, jako doradcą leasingowym i poinformować ją o przyczynach niemożności wywiązania się z umowy. A. W. dodała, że prawdopodobnie próbowała zapoznać się z treścią pisma z Sądu w Walencji, jednak z uwagi na fakt, że zostało ono sformułowane w języku hiszpańskim, to nie udało się jej to. A. W. zeznała również, że nie zna szczegółów postępowania windykacyjnego toczącego się w związku z niezwróceniem przez oskarżonego przedmiotu umowy leasingu. Odnośnie zachowania oskarżonego zeznania A. W. sprowadziły się do konkluzji, że nie wywiązał się on z zawartej umowy leasingu i obowiązków ciążących na nim jako korzystającym, czyli nie wywiązywał się on z zobowiązań o charakterze stricte cywilnym. Świadek dodała też że nie wiedziała o złożonym przez M. Ż. oświadczeniu dotyczącym miejsca, w którym znajdował się pojazd marki F. (...).

Sąd uznał zeznania A. W. za wiarygodne. Znalazły one bowiem odzwierciedlenie w zgromadzonych w sprawie dowodach, ponadto Sąd nie doszukał się powodów, dla których świadek miałaby składać fałszywe zeznania.

Świadek J. S., pełniący funkcję Prezesa (...) sp. z o.o. zeznał, że pismo z Sądu w Walencji wpłynęło do prowadzonej przez niego Spółki już po sprzedaży pojazdu marki F. (...), które on niezwłocznie przekazał do (...) S.A. W tej sprawie świadek kontaktował się z A. W., która przygotowywała dokumentację dotyczącą umowy. J. S. dodał, że nie miał wiedzy o tym czy Bank podjął jakiegokolwiek czynności w związku z odzyskaniem samochodu.

Zeznania świadka korelowały z twierdzeniami A. W., a także z dokumentacją, załączoną do akt. Sąd nie dopatrył się żadnych przesłanek mogących wskazywać na zamiar składania przez świadka zeznań w sposób niezgodny z prawdą.

Spośród zgromadzonych w sprawie dokumentów wysoki priorytet miały także te, związane z postępowaniem toczącym się przed Sądem Karnym w Walencji, tj. wniosek o pomoc sądową wraz z załącznikami (k. 309 - 315, k. 229 - 232). Wniosek ten złożony został w następstwie wyroku zapadłego wobec trzech mężczyzn, zatrzymanych w związku z podejrzeniem nielegalnej dystrybucji narkotyków (R. S., T. N. oraz R. W.). Zostali oni zatrzymani przez hiszpańską Policję w dniu 28 maja 2015 roku, kiedy poruszali się pojazdem marki F. (...), jadąc autostradą (...), w okręgu miasta S. (W.). W toku prowadzonego postępowania w Hiszpanii okazało się, że jako właściciel pojazdu figuruje Spółka (...), Sąd w Walencji nie posiadał żadnych danych o tym, iż pojazd był przedmiotem umowy leasingu pomiędzy (...), a R.. Wyrok skazujący (nakaz karny) zapadł w dniu 4 grudnia 2015 roku, natomiast wniosek o pomoc sądową złożony został w dniu 22 grudnia 2015 roku. Z uwagi na fakt, że Spółka (...) figurowała jako właściciel pojazdu, Sąd Karny w Walencji zwrócił się do Sądu Okręgowego w Gliwicach o pomoc sądową, polegającą na przekazaniu informacji dotyczącej ww. pojazdu Spółce. Z treści pisma Sądu Karnego w Walencji wynikało, że brak zajęcia stanowiska przez przedstawiciela ww. firmy skutkować będzie przejęciem pojazdu przez właściwe organy Królestwa Hiszpanii. W odpowiedzi na wniosek RenCar nadesłała do tego Sądu pismo, w którym poinformowała (k. 227 - 228), że pojazd marki F. (...) sprzedany został na rzecz (...). Ponadto do Sądu w Walencji wysłano również pismo, które doręczono tam w dniu 13 września 2016r. (k. 312 - 315), w którym właściciel pojazdu i leasingodawca, (...) S.A. poinformował Sąd, że firma (...) jest

jedynie użytkownikiem pojazdu, a nie jego właścicielem. Pracownicy RenCar w piśmie skierowanym do Sądu (k. 245) wskazali, że poinformowali przedstawiciela (...) o zabezpieczeniu pojazdu przez odpowiednie organy w związku z postępowaniem prowadzonym przez Sąd Karny w Walencji.

Dokumenty nadesłane przez Sąd w Walencji zawierały informacje ustalone w toku postępowania sądowego państwa członkowskiego Unii Europejskiej, w którym obowiązują zasady demokratycznego państwa prawnego, dlatego ich walor dowodowy odpowiada mocy dowodowej orzeczeń wydawanych przez sądy polskie. Dodać należy, że dokumenty, o których mowa powyżej nie były kwestionowane przez żadną ze stron postępowania.

Jak wynika bezspornie z opisanych wyżej dokumentów pojazd nie był w posiadaniu M. Ż. co najmniej od dnia 28 maja 2015 roku, bowiem tego dnia został zatrzymany i do dnia dzisiejszego nie zwrócony bankowi jako właścicielowi przez władze Królestwa Hiszpanii. Natomiast oskarżony zgodnie ze zgromadzoną w postępowaniu dokumentacją nie był umocowany do podjęcia czynności celem odzyskania tego auta, gdyż nie dysponował wymaganym w tej mierze tytułem własności pojazdu.

Wiarygodnie były również dokumenty, potwierdzające rozwiązanie umowy leasingu pomiędzy (...), a M. Ż. (k. 9-12, k. 265 - 265v) oraz oświadczenia oskarżonego (k. 13, 14, 266). W żadnym zakresie nie wskazywały one jednak na realizację przez oskarżonego znamion czynu z art. 284 § 2 k.k., a na efekt automatyzm powszechnie stosowanej procedury bankowej, w której w związku z interwencją windykacyjną w dniu 18 maja 2016r. oskarżony został zobowiązany do podpisania druków oświadczeń, nieadekwatnych do ówczesnych realiów. Pomimo bowiem wiedzy banku o tym, iż pojazd został zatrzymany przez Sąd w Walencji oskarżony wezwany został do okazania przedmiotu leasingu nie później niż do dnia 20 maja 2016r. i zobowiązany do podpisania oświadczenia o spłacie zaległości i kosztów windykacji oraz o tym, że okaże auto w nieprzekraczalnym terminie do dnia 24 maja 2018r., a w przypadku braku spłaty długu wyda pojazd w dniu 25 maja 2016r. Oskarżony podpisał w sposób subordynowany owe oświadczenia, jednakże abstrahując od pozycji na drukach dopisał, iż: „Samochód w chwili obecnej znajduje się na terenie Hiszpanii” (k. 13). Wskazał on zatem na to, iż nie dysponuje autem, nie ukrywa go i nie utrudnia dostępu do niego.

Pozostałe dowody w postaci pism z (...) (k. 303-304, 384-385v), a także korespondencji mailowej kierowanej do M. Ż. (k. 308-308v) świadczyły o działaniach podjętych przez pracowników Banku, zmierzających do samodzielnego odzyskania własności pojazdu będącego przedmiotem umowy leasingu.

Istotną część materiału dowodowego stanowiła również dokumentacja, dotycząca zawarcia umowy leasingu (k. 17-22, 24-36, 213v-218v, 224-225v, 260-264). Wskazywała ona na warunki umowy leasingu (k. 17 - 22, k. 213v - 218v, k. 260 - 264), ujawniała dane dotyczące pojazdu marki F. (...), będącego jej przedmiotem (k. 24 - 36, k. 224 - 225v), w tym nr identyfikacyjny pojazdu, rok produkcji, masa, itp., jak też świadectwo zgodności, a także dokumenty dotyczące procedury, poprzedzającej zawarcie umowy (notatka z wizji lokalnej dotyczącej działalności gospodarczej R., kwestionariusz relacji gospodarczych, oświadczenie dotyczące rodzaju prowadzonej działalności). Istotne przy tym były ogólne warunki umowy leasingu (k. 388 - 390), w których zastrzeżono bowiem, iż bez zgody (...) S.A. M. Ż. nie mógł oddawać pojazdu marki F. (...) do używania na podstawie jakiegokolwiek stosunku prawnego. Wskazano również, że możliwe jest używanie pojazdu poza granicami Rzeczypospolitej Polskiej, niemniej jednak oskarżony jako korzystający miał obowiązek pełnego ubezpieczenia pojazdu.

Ten sam charakter miały dokumenty, dotyczące działalności prowadzonej przez Bank sporządzone przez właściwe organy, zgodnie z obowiązującymi przepisami i niekwestionowane przez strony, tj. wyciągi z KRS (k. 37-43, 219-222, 305-307), a także z GUS (k. 44-45, 222v-223), oraz dowód rejestracyjny pojazdu marki F. (...).

W pełni wiarygodne pozostawały również opinia sądowo – psychiatryczna (k. 189-194), a także dokumentacja medyczna dotycząca oskarżonego (k. 98-117, 132,145). Sąd nie miał zastrzeżeń, zarówno do wniosków wynikających z opinii, jak też co do danych zgromadzonych w dokumentacji medycznej. Z dokumentacji tej wynika m.in., iż oskarżony nadużywa substancji psychoaktywnych, od których jest uzależniony, co wywołało u niego dolegliwości natury psychicznej, a także uraz spowodowanym skokiem z pierwszego piętra w stanie upojenia alkoholowego.

Powyższe dane były również niezbędne do sporządzenia opinii sądowo-psychiatrycznej dotyczącej oskarżonego. Biegli psychiatrzy stwierdzili, że M. Ż. mimo rozpoznania u niego uzależnienia od substancji psychoaktywnych w okresie, w którym miało dojść do popełnienia zarzucanego mu czynu, był osobą w pełni poczytalną, a w trakcie prowadzonego postępowania mógł uczestniczyć w postępowaniu karnym.

Dokumentacja medyczna została sporządzona przez lekarzy specjalistów, posiadających odpowiednią wiedzę i doświadczenie, w oparciu o szereg przeprowadzonych badań. Zgromadzone dane oraz przeprowadzone badanie psychiatryczne niezbędne były do sporządzenia opinii sądowo – psychiatrycznej przez wykwalifikowanych specjalistów z dziedziny psychiatrii. Zarówno dane zgromadzone w dokumentacji medycznej, jak też wnioski wynikające z opinii nie były kwestionowane przez żadną ze stron postępowania. Biorąc pod uwagę powyższą okoliczność, a także wiedzę i doświadczenie specjalistów odpowiedzialnych za sporządzenie ww. dokumentów, w ocenie Sądu opinia sądowo-psychiatryczna oraz dokumentacja medyczna stanowiły istotny dowód dla oceny stanu psychicznego oskarżonego.

Oskarżonemu M. Ż. zarzucono popełnienie przestępstwa opisanego w treści art. 284 § 2 k.k., tj. przywłaszczenia powierzonej rzeczy ruchomej (sprzeniewierzenia). Przywłaszczeniem w rozumieniu przepisu art. 284 k.k. jest bezprawne, to jest dokonane z wyłączeniem osoby uprawnionej, rozporządzenie rzeczą ruchomą, przez włączenie jej do swojego majątku i powiększenie w ten sposób swego stanu posiadania lub stanu posiadania innej osoby albo wykonywanie w inny sposób w stosunku do tej rzeczy uprawnień właścicielskich, bądź też jej przeznaczenie na cel inny niż przekazanie właścicielowi (wyrok Sądu Najwyższego z dnia 20 maja 2014 roku, sygn. akt II KK 3/14, Lex nr 1476960). Oznacza to, że sprawcą przestępstwa jest ten, kto swoim zachowaniem zmierza do pozbawienia właściciela władztwa nad rzeczą poprzez różnego rodzaju działania, do których uprawniony jest wyłącznie właściciel.

Okolicznością tworzącą typ kwalifikowany przywłaszczenia w postaci sprzeniewierzenia jest powierzenie sprawcy rzeczy przez jej właściciela. Norma zawarta w przepisie art. 284 § 2 k.k. reguluje zatem sytuację, w której dochodzi do swoistego nadużycia zaufania, jakim obdarzył sprawcę właściciel rzeczy. Rzeczą powierzoną jest przy tym rzecz wydana sprawcy w określonym celu, za dobrowolną zgodą jej właściciela. Musi nastąpić wola obu stron co do przekazania mienia, gdyż jest tu wyraźnie mowa o powierzeniu cudzego mienia innej osobie. Należy podkreślić, iż przywłaszczenie wiąże się z uprzednim posiadaniem rzeczy cudzej lub cudzego prawa majątkowego przez sprawcę. W przeciwieństwie do kradzieży, gdzie sprawca czynu zabiera spod władztwa osoby uprawnionej określoną rzecz, w przypadku przywłaszczenia, sprawca w chwili czynu jest już w legalnym posiadaniu określonej rzeczy (wyrok SN z 17.7.1978 r., Rw 258/78, OSNKW 1978, Nr 10, poz. 109). W praktyce najczęściej dochodzi do sytuacji uzyskania danej rzeczy od samego jej właściciela, na podstawie określonego tytułu prawnego (np. użyczenie, umowa przewłaszczenia). Podstawą powierzenia powinna być umowa cywilnoprawna, choćby dorozumiana i prosta w treści (por. wyrok Sądu Apelacyjnego w Szczecinie z dnia 27 lutego 2014 roku, sygn. akt II AKa 15/14, Lex 1438217). W takim też przypadku wydana sprawcy rzecz ruchoma staje się jednocześnie rzeczą powierzoną w rozumieniu art. 284 § 2 k.k. (wyrok SN z 28.6.1979 r., Rw 208/79, OSNKW 1979, Nr 10, poz. 103). Przestępstwo przywłaszczenia powierzonej rzeczy ruchomej należy do kategorii tzw. przestępstw kierunkowych. Dlatego też do przypisania sprawcy odpowiedzialności za ww. czyn zabroniony konieczne jest wykazanie, że towarzyszył mu zamiar przywłaszczenia powierzonej mu rzeczy (animus res sibi habendi), albowiem przywłaszczeniu od strony podmiotowej musi towarzyszyć tzw. dolus directus coloratus w odniesieniu do znamienia, co do którego ustawa wymaga, by było objęte celem, a więc w odniesieniu do włączenia przez sprawcę rzeczy powierzonej do swojego majątku. Należy mieć na uwadze, że bezprawne rozporządzenie cudzą rzeczą stanowi przywłaszczenie karalne na podstawie art. 284 k.k. tylko wówczas, gdy wskazuje na zamiar pozbawienia osoby uprawnionej własności tej rzeczy, bez żadnego tytułu i ekwiwalentu, w szczególności zamiar uczynienia z niej swojej własności. Zamiar ten urzeczywistnić się może bądź w bezprawnym zatrzymaniu cudzej rzeczy na własność, np. przez odmowę zwrotu, zaprzeczenie otrzymania, zapewnienie o zwrocie, ukrywanie itp., bądź przekazanie tej rzeczy na własność osobie trzeciej (sprzedaż, zamiana, darowizna), bądź też na bezprawnym jej zużyciu lub przerobieniu (wyrok Sądu Najwyższego z dnia 14 listopada 2014 roku, sygn. akt IV KK 101/14, Lex nr 1567487). Należy przy tym wskazać że przy kwalifikacji z art. 284 § 2 k.k. możliwa jest nawet sytuacja, kiedy w wyniku przywłaszczenia nie dochodzi do powiększenia majątku sprawcy poprzez włączenie rzeczy przywłaszczonej do majątku sprawcy, jak ma

to miejsce np. w wypadku wyzbycia się przez sprawcę przywłaszczonej rzeczy czy też właśnie w wypadku zniszczenia rzeczy przywłaszczonej (postanowienie Sądu Najwyższego z dnia 29 kwietnia 2014 roku, sygn. akt IV KK 96/14, podobnie: wyrok Sądu Apelacyjnego w Katowicach z dnia 26 lutego 2016 r., II AKa 546/16, wyrok SA w Warszawie z dnia 14 grudnia 2016 r., II AKa 403/16). O istnieniu opisanego wyżej zamiaru sprawcy przesądza całokształt tak podmiotowych, jak i przedmiotowych okoliczności sprawy. Możliwe jest ustalenie zamiaru sprawcy na podstawie samych tylko przedmiotowych okoliczności związanych z konkretnym zdarzeniem, w oparciu o sposób działania sprawcy. Jednak wówczas warunkiem przyjęcia, że sprawca działał z zamiarem bezpośrednim, charakterystycznym dla przestępstwa przywłaszczenia, jest wykazanie, że zachowanie sprawcy jednoznacznie wskazuje, ponad wszelką wątpliwość w tym zakresie, na cel, do jakiego zmierzał (postanowienie SN z dnia 4 stycznia 2017r., III KK 409/16). Strona podmiotowa przestępstwa z art. 284 k.k. polega zatem na umyślności, wyłącznie w formie zamiaru bezpośredniego, postępowania z cudzą rzeczą jak właściciel i sprawcy musi towarzyszyć zamiar zatrzymania mienia bez żadnego tytułu prawnego. Niezbędna jest tu świadomość, że rozporządza się cudzą rzeczą, a nie np. rzeczą porzuconą (postanowienie SN z dnia 20 kwietnia 2016 r. III KK 460/15, opubl. KZS 2016/7-8/37). Nie dochodzi zatem do przywłaszczenia w sytuacji, gdy osoba rozporządza rzeczą, pozostając w przekonaniu, że należy ona do niej. Takie przekonanie jest uzasadnione, gdy np. rzecz została podarowana, nawet jeśli jest kosztowna.

W realiach niniejszej sprawy zachowanie M. Ż. nie wyczerpało znamion zarzucanego mu czynu. Sąd nie dopatrzył się bowiem żadnej okoliczności mogącej świadczyć o tym, że oskarżonemu towarzyszył zamiar włączenia pojazdu marki F. (...) o numerze rejestracyjnym (...) do swojego majątku, wykonywania uprawnień właścicielskich w stosunku do tego auta, bądź przeznaczenia go na inny cel, niż przekazanie właścicielowi. Zeznania świadków zezwalały zaś wyłącznie do ustalenia, że oskarżony nie wywiązał się z warunków umowy leasingu w całości, nie spłacił bowiem wszystkich należności z tego tytułu i nie wydał przedmiotu tej umowy. Na ich podstawie nie sposób stwierdzić, że M. Ż. działał w zakresie zatrzymania powierzonej mu rzeczy, tj. pojazdu marki F. (...). Zarówno świadek A. D., jak i A. W. podkreślali, że oskarżony nie kontaktował się z Bankiem w kwestii wywiązania się z umowy leasingu. W realiach niniejszej sprawy brak kontaktu ze strony oskarżonego nie może jednak zostać uznany za działanie w celu zatrzymania powierzonego pojazdu. Należy w tym miejscu wskazać, że z dokumentów nadesłanych przez Sąd w Walencji wynika, że już w dniu 28 maja 2015 roku, mężczyźni poruszający się pojazdem, który uprzednio M. Ż. użytkował na podstawie umowy leasingu, zostali zatrzymani przez policję Królestwa Hiszpanii, a pojazd ten został przekazany do dyspozycji organów prowadzących postępowanie w sprawie ww. osób. Miało to zatem miejsce nieco ponad miesiąc po podpisaniu umowy leasingu (w dniu 22 kwietnia 2015 roku), której warunków oskarżony nie realizował już po dniu 22 lutego 2016r (k. 258). Z zeznań A. D. wynika natomiast rozbieżnie, że oskarżony przestał płacić należności wynikające z umowy w kwietniu 2016 roku. Taka rozbieżność, wynikająca zapewne z niepamięci danych księgowych, nie wpływa na rozstrzygnięcie sprawy. Mając jednak na uwadze, iż co najmniej od dnia 28 maja 2015 roku, oskarżony nie dysponował pojazdem, to nie miał on możliwości wydania go na wezwanie Bankowi. Z treści wniosku Sądu w Walencji z dnia 22 grudnia 2015 roku o pomoc prawną wynika zaś to, że jako właściciel pojazdu figurowała Spółka (...), tj. podmiot z którym oskarżony nie był związany. Co więcej z pisma tej Spółki (k. 228), wynika że pojazd marki F. (...) sprzedany został na rzecz (...) S.A. w dniu 27 kwietnia 2015 roku. Na podstawie treści ww. pisma możliwe jest też ustalenie, że Sąd w Walencji nie posiadał aktualnych informacji co do podmiotu będącego właścicielem pojazdu. Ponadto z pisma Banku (k. 303, 312) wynika, że do dnia 2 listopada 2017 roku Sąd w Walencji nie wydał pojazdu marki F. (...) i nie odpowiedział na pismo Banku.

Z materiału dowodowego nie wynika aby M. Ż. zadysponował leasingowanym pojazdem poprzez celowe i bezzwrotne przekazane go w/w mężczyznom zatrzymanym w Hiszpanii. Oskarżony mógł co najwyżej naruszyć cywilne warunki umowy leasingu, użyczając pojazd osobom trzecim. Zgodnie bowiem z pkt. 3.4 ww. rozdziału III ogólnych warunków umowy leasingu, oskarżony jako korzystający nie mógł bez zgody Banku oddawać ww. przedmiotu osobie trzeciej do używania na podstawie jakiegokolwiek stosunku prawnego. Istotny jednak jest fakt, iż wówczas oskarżony opłacał raty wynikające z tej umowy. Stąd zmierzał do legalnego nabycia tego pojazdu na własność. Nie można przy tym było oczekiwać od niego podjęcia starań w przedmiocie odzyskania pojazdu w Hiszpanii, gdyż w tej mierze jako osoba o statusie posiadacza, a nie właściciela auta był on osobą do tego celu nieuprawnioną. Sąd w Walencji z pewnością odmówił by mu takiego wydania auta, co prowadzi z kolei do wniosku, że z przyczyn od siebie niezależnych, oskarżony

nie mógł go odzyskać. Z kolei nie posiadając pojazdu M. Ż. nie miał możliwości wydania go jego właścicielowi, tj. (...) S.A. Z całą pewnością brak działań zmierzających do realizacji ww. celu nie świadczy o tym, że oskarżony dopuścił się przestępstwa z art. 284 § 2 k.k. Po stronie oskarżonego nie istniała bowiem realna możliwość podjęcia tego rodzaju czynności.

Nie sposób również stwierdzić, że oskarżony M. Ż., wbrew stanowisku (...) S.A. podniesionym w piśmie z dnia 2 listopada 2017 roku (k. 303), miał konkretną wiedzę na temat miejsca, w którym znajdował się pojazd marki F. (...) i aby takie informacje ukrywał przed właścicielem auta. Po wszczęciu postępowania windykacyjnego oskarżony ujawnił bowiem natychmiast fakt, o którym bank wiedział już wcześniej, iż pojazd znajdował się w Hiszpanii.

Zgromadzone w postępowaniu dowody nie wskazują również na to aby M. Ż. podjął inne działania świadczące o zamiarze pozbawienia (...) własności pojazdu marki F. (...), jak np. samodzielne ukrywanie czy odmowa zwrotu ww. przedmiotu.

Analiza dokumentacji dotyczącej umowy leasingu, w tym oświadczeń składanych przez M. Ż. prowadzi również do wniosku, że kwestie związane z niewywiązaniem się oskarżonego z warunków umowy mają charakter cywilnoprawny. Jakkolwiek bowiem przy umowach leasingu odróżnić należy kwestie niewywiązania się przez korzystającego z obowiązku spłaty rat, od wydania przedmiotu umowy, to jednak nadużyciem byłoby stwierdzenie, że w każdym przypadku, w którym korzystający nie wydaje przedmiotu umowy, dopuszcza się on przestępstwa z art. 284 § 2 k.k. Występek ten może zostać popełniony jedynie umyślnie z zamiarem kierunkowym pozbawienia właściciela władztwa nad rzeczą, a taki zamiar nie został wykazany po stronie oskarżonego.

Nie można stwierdzić, że M. Ż. podjął jakiegokolwiek działania (pozbycie się samochodu, ukrycie go, zniszczenie) mające na celu pozbawienie (...) trwałego władztwa nad pojazdem marki F. (...).

Z powyższych względów odpowiedzialność oskarżonego może mieć jedynie charakter cywilnoprawny. M. Ż. nie wywiązał się bowiem z obowiązku wydania przedmiotu umowy leasingu. Niemniej jednak, zarówno w oparciu o zeznania przesłuchanych w sprawie świadków, jak i zgromadzoną dokumentację, nie sposób wskazać, że było to wynikiem działania oskarżonego zmierzającego do pozbawienia Banku władztwa nad tym przedmiotem. Na podstawie ww. dowodów możliwe jest bowiem wyłącznie stwierdzenie, że oskarżony M. Ż. po zawarciu umowy leasingu przez krótki czas (nieco ponad miesiąc) użytkował pojazd marki F. (...). Umowa zawarta została w dniu 22 kwietnia 2015 roku, tymczasem już w dniu 28 maja 2015 roku ten pojazd, w którym byli trzej mężczyźni został zatrzymany w Hiszpanii i przekazany do dyspozycji właściwych organów. Oskarżony nie należał do kręgu osób, które Sąd w Walencji zawiadomiłby o w/w zatrzymaniu auta. Stąd to firma (...), od potem bank, gdy tylko powzięli wiadomość w tym przedmiocie, powinni podjąć starania celem odzyskania auta. pierwsi powzięli wiedzę w tym przedmiocie. Z kolei to od banku oskarżony dowiedział się o gdzie znajdował się pojazd. Wskazał on również w oświadczeniu tuż po wszczęciu windykacji na miejsce, którym znajdował się pojazd, co świadczyło o tym, że wskazał on na obiektywną niemożność wydania auta.

Biorąc pod uwagę ww. okoliczności stwierdzić należy, że brak jest dowodów zezwalających na stwierdzenie, że M. Ż. działał w celu pozbawienia (...) S.A. władztwa nad pojazdem marki F. (...). Oskarżony istotnie nie wywiązał się z postanowień zawartej umowy leasingu, nie płacąc wynikających z jej postanowień należności, niemniej jednak w kwestii wydania pojazdu – nie sposób stwierdzić, że nie zamierzał go wydać bankowi. Działanie z zamiarem kierunkowym, tj. zrealizowania celu, o którym mowa powyżej jest bowiem warunkiem przypisania sprawcy odpowiedzialności z tytułu art. 284 § 2 k.k.

Analiza zgromadzonego w sprawie materiału dowodowego zezwalała na bezsporne uznanie, iż zachowanie oskarżonego nie wyczerpało znamion czynu z art. 284 § 2 k.k. Oskarżony nie wydał na wezwanie banku pojazdu marki F. (...), gdyż nie dysponował nim w momencie gdy został wezwany do takiego wydania. Nie zrealizował przy tym warunków umowy leasingu do końca, ale nie uczynił tego w następstwie świadomego, zaplanowanego działania, zmierzającego do pozbawienia banku własności pojazdu.

Mając zatem na uwadze powyższe okoliczności, na podstawie art. 414 § 1 k.p.k. w zw. z art. 17 § 1 pkt 2 k.p.k., należało uniewinnić oskarżonego M. Ż. od zarzucanego mu czynu (pkt. I wyroku).

Mając na uwadze powyższe rozstrzygnięcie, zgodnie z dyspozycją art. 632 pkt 2 k.p.k. Sąd orzekł, że koszty postępowania ponosi Skarb Państwa (pkt. II wyroku).

SSR Iwona Hulko